WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 30 lipca 2018 r.

ZP-KNPS.431.2.47.2018.OW

Pani
Jolanta Dutkiewicz
Dyrektor
Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom"
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu specjalistyczno - terapeutycznego Nr III we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniu 14 maja 2018 roku do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo z Biura Rzecznika Praw Dziecka nr ZEW.441.489.2018.Z w sprawie zgłoszonych Rzecznikowi nieprawidłowości (danych osobowych osoby zgłaszającej nie udało się potwierdzić) o rzekomym łamaniu przez pracowników Zespołu Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" we Wrocławiu przy ul. Parkowej 2 praw dziecka w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.

W związku z powyższym oraz w trosce o bezpieczeństwo dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w dniu 21 czerwca 2018 r. Wojewoda Dolnośląski wydał zarządzenie nr 209 w sprawie przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu specjalistyczno - terapeutycznego Nr III we Wrocławiu przy ul. Parkowej 2/3, zwanym w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką" lub „POW". Kontrolę odnotowano w książce kontroli Placówki pod numerem 3/2018.

W dniu 9 lipca 2018 r. inspektorzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Olga Wojnarowicz – przewodnicząca zespołu oraz Magda Saska - inspektor wojewódzki przeprowadzili w Placówce postępowanie kontrolne, którego celem była ocena funkcjonowania jednostki w zakresie wniesionych zastrzeżeń, tj. przestrzegania praw dziecka ze szczególnym uwzględnieniem ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem.

W celu zgromadzenia informacji dających obraz funkcjonowania jednostki w zakresach kontrolowanych obszarów przeprowadzona była rozmowa spontaniczna oraz wywiad sterowany ze wszystkimi obecnymi podczas kontroli i chętnymi do rozmowy wychowankami Placówki. Przeprowadzona została również obserwacja uczestnicząca wszystkich wychowanków Placówki w sytuacji zabawy na placu zabaw przynależnym do POW. W trakcie kontroli sporządzono notatki z rozmów z dziećmi oraz przyjęto do protokołu pisemne oświadczenia zastępcy dyrektora.

Na dzień kontroli funkcję dyrektora Placówki pełniła Pani Jolanta Dutkiewicz odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach.

Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu specjalistyczno – terapeutycznego Nr III we Wrocławiu przy ul. Parkowej 2/3 działa na podstawie zezwolenia Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.34.2013 z dnia 3 września 2013 r. Placówka dysponuje 14 miejscami dla dzieci pozbawionych opieki rodzin własnych. Organem prowadzącym Placówkę jest Miasto Wrocław.

Na dzień kontroli w Placówce umieszczonych było 16 wychowanków co jest przekroczeniem regulaminowej liczby miejsc. Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora wynikało to z przyjęcia dwójki dzieci w trybie interwencyjnym i koniecznością zabezpieczenia dzieci w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia. Było to działanie doraźne i krótkoterminowe, jedna z wychowanek w dniu 19.07.2018 r. miała być oddana pod opiekę matce pod nadzorem kuratora, natomiast kolejna wychowanka zostanie w Placówce do czasu ukończenia terapii z uwagi na traumatyczne przeżycia w domu rodzinnym. Spośród 16 wychowanków, 11 było dziećmi poniżej 10 roku życia (6 przebywało ze starszym rodzeństwem, 2 z uwagi na stan zdrowia oraz 3 przyjęto w trybie interwencyjnym w celu zabezpieczenia doraźnej opieki oraz do czasu zakończenia postępowań opiekuńczych przez sąd). Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie kierowania dzieci do Placówki nie leży po stronie jej Dyrektora, lecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu realizującego zadania z zakresu pieczy zastępczej zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy. W przyszłości jednak zapis o umieszczeniu dziecka poniżej 10 roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej, zawarty w postanowieniach sądowych, należy traktować jako konieczność umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, gdyż tylko ta forma instytucjonalnej pieczy zastępczej przeznaczona jest dla dzieci poniżej 10 roku życia.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 14)

W celu oceny przestrzegania praw dziecka w zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem oraz mając na uwadze potencjalne zaburzenia rozwojowe wychowanków przeprowadzono wstępnie obserwację uczestniczącą w trakcie czasu wolnego dzieci spędzanego na placu zabaw przynależnym do Placówki oraz zajęć opiekuńczych (szykowanie się do posiłku). Zaobserwowano, że wszystkie dzieci były żywo zainteresowane obecnością obcych im osób (inspektorów kontroli), chętnie podchodziły, nawiązywały relację, nazywały „ciociami" i otwarcie zadawały pytania. Dzieci były uśmiechnięte, ufne, chętne do kontaktu. W sytuacji wątpliwości co do celu przybycia inspektorów, podchodziły do opiekujących się nimi wychowawców. Chętnie też konsultowały bieżące tematy np. co będzie na obiad. W sytuacji wystąpienia nadmiernego wzbudzenia, wychowawcy zwracali się

do nich spokojnie. Nie zaobserwowano u wychowanków cech lęku ani zachowań opozycyjno - buntowniczych. Na pytania zadawane przez inspektorów odpowiadały logicznie, bez cech konfabulacji. Zaprzeczały, żeby „ciocie" (jak nazywały wychowawców) kiedykolwiek krzyczały, żadne z dzieci nie mówiło żeby zostało uderzone. Wszystkie podkreślały, że mają ulubionego wychowawcę, często nawet kilku, na obecność których reagowały entuzjastycznie.

(dowód: akta kontroli str. 15 – 75)

W zachowaniu dzieci, zarówno wobec opiekunów, jak i osób obcych nie zaobserwowano niczego, co mogłoby wskazywać na to, że są bite, gnębione i zaniedbywane przez personel Placówki, co podnosił Rzecznik Praw Dziecka.

W wyniku przeprowadzonej kontroli w trybie uproszczonym w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych „Dziecięcy Dom" Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu specjalistyczno - terapeutycznego Nr III we Wrocławiu nie stwierdzono nieprawidłowości. Działalność Placówki w zakresie przestrzegania praw dziecka ocenia się pozytywnie.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2018, poz. 998 z późn. zm.).

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Dudek-Szyja
(kierownik komórki do spraw kontroli)
Zdrowia i Polityki Społecznej

Olga Wojnowska
(członek zespołu inspektorów)

Hayda Saska
(członek zespołu inspektorów)